

ЦЕРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

НАУЧНО РЕЛИГИОЗНО-ПРАВСТВЕНО СПИСАНИЕ.

„созижду церковь мою, и врата адава не одолѣютъ ей“ (Мат. 16; 18).

„Церковенъ вѣстникъ“
ИЗЛИЗА ВСѢКИ МѢСЕЦЪ

Годишна цѣна:

Въ България	4 лева
За ученици и войници	3 „
„Странство	5 „
Винаги прѣдплатени.	

Всичко

що се отнася до списанието се испраща до администрацията му въ г. Пловдивъ. Неплатени писма не се приематъ.

Редакцията на „Церковенъ Вѣстникъ“ искрено благодари на Негово Високо Прѣосвѣщенство Св. Пловдивский Митрополитъ Господина Г-на Натанаила, който благоволи да прѣпоръчи списанието ни на всички священници и церковни библиотеки отъ вѣврнената си Епархия.

Дано този примѣръ ся послѣдва и отъ другитѣ ни Епархиални Началници.

Поучение

Къмъ Игуменитѣ, Священницитѣ и Дяконитѣ.

Възлюбленни ѝ Христѣ братия! Знайте въ какво достоинство сте поставени прѣдъ Бога. Ап. Павелъ казва; *кѣйждо въ званіи въ немже призванъ бысть, въ томъ да прѣбиваетъ* (1 Кор. 7, 20). Вий, братия, се наричате пазители (стражари) на църквата, пастири на словеснитѣ овце, за които Христосъ си е пролѣлъ Спасителната кръвь; бждете, братия, истински пастири, а не наемници (печалолюбиви), които млеко ядятъ и волною одюваются, а за овцетѣ си не се погрижватъ. (1 Езек. 34, 3). *И не входящіе дверьми во дворъ овчій, тѣй сждо не сж пастири, но татъ и разбойникъ* (Иоан. 10, 1). Вий, братия, не послѣдувайте такива, придържайте се по примера на Истинския пастирь, — Христа, който Самъ е казалъ въ Евангелието Си: *Азъ съмъ пастирь добрый, и душу Мою полагаю за овць* и пр. (ст. 11, 15). Бждете,

братия, образъ на повѣренното си стадо, спорѣдъ думитѣ на Спасителя, които е казалъ на Апостолитѣ: *вы есте свѣтъ міра, вы есте соль земли. Тако да просвѣтитя свѣтъ ваши прѣдъ чловѣки, яко да видятъ ваша добрая дѣла, и прославятъ Отца вашего, иже на небесѣхъ* (Мат. 5, 13, 14 и 16). Братия, прѣди всичко вамъ е потребно да сж просвѣтитѣ въ добродѣлитѣ: кротостъта и смиреніето; тѣй сждо да се пазите отъ неприлични работи съ които може да съблазните мирѣтъ: защото *горе чловѣку тому, е казалъ Спасительтъ, иже соблазнъ приходитъ* (Мат. 18, 17). Оградете се съ страхъ Божий, отхвърлете отъ сърдцето си всѣки отрастлекъ, гибелни за душата ви, като: гнѣвъ, ярость, прѣвознасяние, зависть, ненависть, пьянство, които сж кореньтъ на всяко зло, защото е казано: *Всяко слово гнило да не исходитъ изъ устъ вашихъ* (Ефес. 5, 29). Върху това Самъ Спасительтъ е казалъ: *отъ словесъ своихъ оправдишия и отъ словесъ своихъ осудишия* (Мат. 12, 37). Бждете, братия, въ Божийтъ домъ като плодовита маслина и принасяйте духовни плодове и святость. Упражнявайте се въ четение на Священни книги и въ поучение день и ноць съгласно думитѣ на Пророка: *въ законѣ Господенъ поучитя день и ноць* и пр. (Псал. 1, 2). Братия, вие сте избранъ родъ, царское священіе, языкъ святъ (1 Петр. 2, 9). Св. Духъ да прибждва у васъ, както казва Св. Василий Великий въ Св. Литургия: *святъ бо есть Господъ и во святыхъ почи-*

ваяй. Свещеническитѣ ви работи трѣбва да съответствуватъ на свещ. ви санъ: *вѣра безъ дѣла мъртва естѣ* (Іак. 2, 20). Вий, братия, които сте като Божии избранници, облъчете се въ оржжието на свѣтлината, т. е. въ благочестието (любовьта и побожността), само по такъвъ начинъ ще бъдете въ състояние да научете дух. си дѣца на добри работи, приети и вий и тѣ отъ Бога; трудете се съ сичката си сила, да можете да прѣкарате живота си въ страхъ Божий. Богъ, който гледа дѣлата ви, ще се грижи надъ венца ви и ще ви избави отъ вѣчната мъка. Писмено ви каня да се стрѣмите на добри работи: обща длъжностъ е на всички ни да се подканваме и да се пишемъ върху работи, които сж душеполезни и еписателни. Братия, същеврѣменно ви умолявамъ да се молите въ молитвितѣ си прѣдъ Бога иза моето недостойнство. съгласно думитѣ на Св. Писание: *молитесь другъ за друга, яко да исцѣлвете* (1 Іак. 5, 16): да благоволи Богъ, щото венца ни да упаци отъ този суетенъ миръ, да ни сподоби съ вѣчно блаженство при Господа Нашего Исуса Христа, *елуже же слава во вѣки вѣковъ.* Аминъ.

Общи свѣденія за Библията

II

За свѣщенното писание.

(продължение)

Когато първия чловѣкъ въ рай прѣтѣжпи дадената му Божия заповѣдь, той заедно съ това прѣтѣжпление изгуби и всичкитѣ си прѣвобитни свойства, които бѣше получилъ при сътворението си: изгуби първия си умъ и святата си воля. Прочее, на чловѣка умътъ е по-мраченъ съ грѣхопаданието му, затова той не е въ състояние да познае правата Божия, волята и цѣльта на ония прѣдмѣти, които е опрѣдѣлила Божията милостъ за спокойствието на чловѣка; не е въ състояние да познае ози пѣтъ, по когото ще може да успѣе до първото си блаженство, благополучие и отношение къмъ Бога, защото и самата му воля понеже е развратена, то чловѣкъ много пѣти, като отхвърля доброто, избира злото.

Но да не би пропадналъ чловѣкъ, съвѣмъ който е склоненъ по-вече на грѣхъ, като не знае по кой начинъ да се приближи до Бога и да се удостои за милостъта му; за да може да си постигне пакъ изгубенитѣ преимущества, то било е, неизбѣжно нужно явно *откровение* на Бо-

жията воля, откровение, което би отговорило напълно на чловѣческитѣ нужди, за да може да познае вѣки по-добрѣ Бога и да се удостои съ святата му милостъ. И наистина, Богъ съ неизмѣрната си любовь къмъ падналия чловѣчески родъ, не го оставилъ да пропадне съвѣмъ; но откри му славата и силата, откри му всичкитѣ си тайни на прѣвѣчния свѣтъ, за да може пакъ да се поддигне. А да би позналъ вѣкой волята Божия и законътъ му и да би се запазилъ вѣчно: нужно е било да се напише словото му и по този начинъ да се запази. Ония лица, които написали Св. Писание бѣха избрани отъ самаго Бога, бѣхж пѣлни съ неговий свѣтъ духъ, бѣхж му вѣрни и тѣй тѣ сж написали само ония рѣчи, мисли и прѣдмѣти, които св. Духъ имъ е казвалъ и назначавалъ. Тия книги, които сж написахж, избощо ся именуваатъ: *свѣщенно писание.*

Дали сж наистина написани тия книги отъ самия духъ Божий и да ли съдържатъ ещето слово Божие? Върху това може да се увѣри вѣкой най-ясно, защото тия писатели често сж се въздържаваи отъ званията си на които сж били опрѣдѣлени отъ Бога, като сж познаваи самички себѣ си, сжщо и силитѣ на умътъ си; но Духъ Божий, ги е каралъ винаги на дѣло т. е. да работятъ (Гр. 15, 20) и слѣдствията на тѣхнитѣ дѣла сж увѣрявали и самитѣ тѣхъ и всички ония, които познавахж дѣлата имъ, какъ всичко онова, което тѣ работѣхж, не ставаше по волята имъ, или спорѣдъ званието и намѣрението имъ, но сж били просвѣщенни отъ Св. Духъ за което сж и работяи и страдаи.

Божеественността на Св. Писание се познава и отъ това: че то е написано отъ около 40 писатели, които сж живѣли въ онуй врѣме съвѣмъ на уединено въ разни мѣста, тѣ сж били отъ разни звания — освѣнъ това, имали сж съвѣмъ различно въспитание и разни мисли, — но при всичко това, въ цѣлото Св. Писание има единъ духъ, една мисль, една цѣль: въ него е съсрѣдоточено само едно нѣщо, то е *Иисусъ Христосъ*. Прочее, когато сравнимъ различнитѣ мисли на единъ чловѣкъ съ мислитѣ на други, то животътъ имъ, заниманието, темперамента, наклонността и душевнитѣ имъ способности, ще видимъ, че въ Св. Писание сж отдѣржатъ при толкози противности пакъ единъ духъ и еднакви мисли, отъ което на чловѣчеството не остава нищо друго, освѣнъ да признай убедително, какъ Св. Писание е истинско дѣло на прѣвѣч-

ний духъ Божий и, че е сѣщинско слово Божие на неизмѣняемий Богъ.

Освѣтъ това божествеността на Св. Писание се види и отъ това, че въ него ся нахождатъ множество пророчества, които сѣ отнасятъ или въобщо на Исуса Христа и на неговото царство (1 Мойс. 3, 15; 49. 10; 2 цар. 7, 15); или частно за приключенията въ живота Му; или за приключенията на Еврейскій народъ съ църквата. Тия всички пророчества сѣ изпълнихъ точно, спорѣдъ както сѣ прѣдказани, като напр. Пр. Исаия прѣдказа прѣди нѣколко столѣтия за потеклото Христово (гл. 49). Михей — за рождението Му въ Витлеемъ (5, 2); Данаилъ — за положителното врѣме кога ще се роди Христосъ. Освѣтъ тия пророчества, сбѣднахъ се и още много други. Когато си науми чловѣкъ, че отъ него е скрито и непонятно всичко бѣдѣще, а понеже е свойственно само на Бога да е всѣзнающъ и вездѣущъ, то тогазъ безъ дълго размишление слѣдва неуборимо да ся вѣрва и приема, че всички списания и пророчества сѣ изпълнени точно на врѣмето си, и че всичко това е работа на Оня, който знае всичко мнѣло, сегашно и бѣдѣще, а това е работа на самия Богъ. (Слѣдва.)

Най новитѣ пессимистически теории и тѣхната несъстоятелность.

(Продължение отъ бр. 7)

При все това милосердието и дълготърпението твърдѣ често се излагатъ у Шекспира на пръвъ планъ, напр. въ „Веницианския Търговецъ“ и въ „мѣрка за мѣрка“. И двѣтѣ тѣзи драми се развиватъ на основание контрастътъ между справѣдливостта и милостта, при което законътъ и евангелието стоятъ на първо мѣсто. Този Шекспировъ възгледъ върху свѣтътъ и живота не е току тѣй бесцѣленъ. Наистина, у него се зачува древното „всѣ суета“! тѣй като всичко—великолѣпнитѣ палати, възвишающитѣ се до облацитѣ кули, величественитѣ храмове, земното величие и самото великолѣпно земно кѣлбо — ще исчезне, даже ще исчезнатъ всичкитѣ му обитатели, подобно на лѣжливъ призракъ, безъ да остави подирѣ си нѣкаква слѣда. При все това обаче, той, Шекспиръ, казва: „има прѣдмѣти, които сѣществуватъ не току тѣй бесцѣлно; съ тѣхъ можемъ намѣри крайно успокоение, — това е именно Богъ и Неговото Св. всемогѣщество, Неговото всеправедно управление всичко въ

вселенната. Най послѣ той (чрѣзъ Корделия и Канта въ „Кралъ Лиръ“) казва, че и въ него чловѣчески животъ не всичко е „суета“: въ него сѣществуватъ такива прѣкрасни нѣща, като: вѣра и праведность, любовь и благодарность.

Съ една рѣчь, Шекспиръ ни рисува религиозната нравственостъ като единственна вѣщъ, която има не фактивна (лѣжлива) реалность, а която сѣществува въ дѣйствителность по срѣдъ страшнитѣ беспокойства и прѣврати въ чловѣчески животъ. Тя е онази безсмъртна частъ у чловѣка, която съставлява главната свръзка-сѣединението между него и вѣчността, която сѣществува задъ прѣдѣлитѣ на този свѣтъ. И тѣй най на подирѣ и Шекспиръ дохожда къмъ Еклисиастовското заключение: „Бой се отъ Бога и заповѣдитѣ Му пази!“ (Екл. XII, 13).

Байронъ собствено принадлежи къмъ романтическитѣ писатели. Нъ изъ романтически оптимизмъ, който въхвалява поетическата прѣлѣтъ на сѣществуванието и изъ много прѣпорѣчваното естетическо наслаждение отъ свѣтътъ е възникналъ и Пессимизмътъ на Байрона. Писателитѣ отъ романтическата школа всѣчески сѣ се стараели да закриватъ и прѣмълчаватъ разрушителнитѣ сили, дѣйствующие въ свѣта и въ чловѣчески животъ. Байронъ, напротивъ, ги раскрива свободно; поезията му блѣщи съ най ясни краски; въ нейнитѣ дълбочини се отражава всичкото великолѣпие и разнообразие въ живота. Нъ всичко това се появява прѣдъ зрителитѣ само за туй, за да покаже, че великолѣпието, изгнчеността и разнообразието съдържатъ въ себе си частици (елементи) отъ призрачностъ и разложението. Идеалитѣ за чловѣчески животъ блѣщатъ най силно у Байрона, нъ пакъ само за това, щото по-ясно да испъкне на явѣ дѣйствителната, макаръ и старателно закривана, противоположность. Безъ съмнѣние може да се каже, че нѣма таквазъ чловѣческа скръбъ, която да не си намѣри мѣсто въ неговата поезия. Всичката, тѣй нарѣчена „свѣтовна скръбъ“, въ поемитѣ на Байрона е намѣрила най разнообразно изражение: тукъ скептически духъ на разбитото сърдце се е смѣсилъ съ гордостта и дълбоката скръбъ; тамъ пълното съ гигантска дързость чловѣческо сърдце стои наредъ съ потъналото въ сълзи „чловѣческо сърдце“. Нъ въ замѣна на това той постоянно излага чловѣческо сърдце, което се чувствува бескрайно нещастно и, безъ да

гледа на своята грѣховностъ, което постоянно настоява на своето достоинство, на своята готовностъ да понесе самопожертвуванието, да дѣйствува великодушно и най послѣ на правата си да застане прѣдъ Божий съдъ. При това нека помнимъ, че всичкитѣ герои на Байрона сѣ само маскирани изображения самаго него. Той е самъ този Каинъ, който пѣтува заедно съ Люцифера по бескрайното пространство, гдѣто падналия духъ му показва останкитѣ на изчезналитѣ свѣтове и земята, като едва заблѣжима точка посрѣдъ безбройното множество различни сфери (кжлба). Когато той слиза съ Люцифера въ царството на смъртта за да види отживѣлитѣ поколения, душата му при това зрѣлище се изпълня съ ненависть къмъ Бога, който създава само за разрушения. Така сѣщо въ Манфреда, Ч.—Харолда, Лара и др. лица, Байронъ изображава състоянието на духътъ си и чрѣзъ тѣхнитѣ уста изразява своитѣ убѣждения.

При всичкитѣ разнообразни и богати картини на външния мѣръ у Байрона винаги се явява една и сѣща чловѣческа личностъ, съ еднакво сърдце и неизмѣнна скръбъ. Въ Швейцарекитѣ планини ли се намира, въ бескрайния океанъ ли, верѣдъ развалинитѣ на бившето Римско величие ли, или въ палмовитѣ горички на истокъ, — на всждѣ Байроновий герой заявява, че наградата му е скръбъта и страданията, все едно, били тѣ заслужени, или съ нищо не прѣдизвиквани отъ негова страна. Въ всичкитѣ разнообразни, величественно нарисувани, сцени у Байрона, чловѣкъ не може да забрави, че той е сѣщество повече отъ всичко надарено и въсприимчиво къмъ наслаждения, нѣ въ това сѣщо врѣме и най-нещастното отъ всички. тѣй като на грждитѣ му зѣе неизлѣчима рана, неогасимъ огънь, гладъ ненаситенъ, и което (сѣщество) никога нѣма да достигне това, което търси. нѣма да достигне тази блаженна земя, къмъ която трѣбва да се стрѣми. Съ саркастическо прѣзрѣние се отвръща той отъ обществото, въ което вижда само тжпоумие, нищожество и себелюбивни ниски стрѣмления.

(Слѣдва.)

С Л О В О

ЗА

СРЕБРОЛЮБИЕТО

*Удобѣ естъ велбуду сквозѣ иглимѣ уши
проти, неже богату въ царствѣе Божіе внити.*

(Лук. 18 ; 25.)

Благочестиви Христиѣни!

Днешното Евангелие говори за сребролюбieto; за това и ний днеска ще говоримъ за този порокъ. И тѣй, нека видимъ, братия Христиѣни, какво нѣщо е сребролюбieto, колко е лошо да се придаде чловѣкъ на тази страсть, и колко се унижаватъ сребролюбцитѣ предъ себе си и хората и колко злѣ се наказватъ отъ Бога на она свѣтъ.

И тѣй, какво нѣщо е сребролюбieto? — сребролюбieto е една страсть, една постоянна наклонность къмъ богатство, едно силно душевно чувство къмъ парата. Сребролюбивия чловѣкъ винаги мисли и тича за, и къмъ парата; постоянно прави кроежи, пресмята какъ-какъ да печели, отъ кое повече да искара и какъ да умножи и преумножи спечеленото си богатство. Сребролюбивия чловѣкъ цѣлъ е придаденъ на *парата*, става робъ на златото. Неговитѣ идеи и стремления, неговитѣ понятия, неговата нравственность, неговитѣ начала, неговия животъ, неговата дѣятелность, неговото естество — всичко това е обрнато къмъ среброто и златото. Зарадъ него сребро и злато, той, сребролюбецътъ тича на всѣждѣ, излага се на разни мжки и опасности; върши всичко, което обѣщава нѣкоя пара; прави различни дѣяволщини (спекули), уйдурми; продава скжпо, съ измама, съ коварство, съ лжжа и подлости. Предъ по-слабийтъ, и по-простийтъ, той е надмѣненъ, хвали се много, или пѣкъ се унижава, пѣлзи по земята, присламча се при тогози и оногози, прави разни тѣлодвижения, суйтарджилжци, приказва смѣшно, или сърдито споредъ врѣмето и хората; ходи дрипаво, показва се сѣ бѣденъ, сѣ сироманъ, или премѣненъ и се казва много богатъ — споредъ хората и врѣмето; ходи въ церква, пали малка или голѣма свѣщъ, пакъ спроти хората и

мѣстото, или пъкъ никакъ нестѣпа въ църква, пакъ споредъ мѣстото; ходи сѣ замисленъ, или, когато иска да излъже нѣкого, вѣселъ, готовъ на всички услуги и жертви; показва се ахмакъ, че не разбира нищо, или пъкъ че отъ него по-умень нѣма на свѣтътъ, пакъ споредъ чловѣкътъ, когото има предъ видъ да тури на рѣжа. Въ градътъ или селото, кждѣто живѣе, всѣки говори за него, за неговитѣ уйдурмаджилѣци, за неговия животъ и алчностъ, за неговитѣ безбожни лихви; нъ той си прави углушки, неиска и да знае що говорятъ хорскитѣ уста за него, стига само да не му се поврѣди интересицътъ, да не му се докачи кесията. Или пъкъ, споредъ мѣстото и врѣмето, е тиранинъ, несносенъ, насилникъ; глобява хората, вика, ругае, плаши съ затворъ, съ кждии и конаци, винаги има давии, постоянно влачи хората по сждъ и постоянно носи книжа или рабоши и сѣ *тевтери и записи* му се въртятъ изъ главата. Въ кждата си, скжперникътъ тѣй сждо е тиранинъ. Неговото богатство, паритѣ му сж по-важни и по-возждедени нежели дѣцата му и жената му. Постоянно се кара, постоянно намира махана на тогози и оногози, че незнаятъ да пестятъ, че не сж икономисти и сичкото въспитание, което имъ дава се върти сѣ около икономията и скжперничеството. Храни се просто, яде каквото намѣри, по-икономично, по-евтенко; облича себе си и дѣцата си евтенячко, и сѣ напада модитѣ, и въобще новитѣ работи. Много пжти скжперникътъ отка ва и на гърлото си, не яде по цѣлъ день, очитѣ му се втрѣнчани на четире, гледа кой ще да доде да откачи нѣщо, и се ядосва, скуби му се сърдцето когато нѣма менѣории и до като неискара отъ нѣкого нѣкоя пара, не яде цѣлъ день. Такъвъ скжперникъ винаги говори сѣ върху едно и сждо — сѣ върху парата. Неговата алчностъ за пари отива до безумие, да има възможность самъ би се превърналъ въ злато и сребро; за него нѣма насита, неговото стрѣмление нѣма предѣлъ; зарадъ това пусто злато и пари и безумна ненасита, той прави всичко: граби, бие, убива даже, погубва и себе си, стига да има злато предъ жертвата; за него думитѣ: съвѣсть, наравственностъ, правда, кривда, истина, законно, незаконно — всичко това сж празни думи. Ето за туй Исусъ Христосъ осжжда тѣй строго сребролюбието и сребролюбцитѣ: ето защо и Апостолъ Павелъ казва, че *коренътъ на всички злинии е сребролюбие* (1. Тим. 6, 10) и *лихоимцитѣ на-*

рича идолослужители (Ефес. гл. 5, 5); затова и Пророкъ Давидъ казва: *богатство още течетъ неприлагайте сердца* (Пс. 61; 11.); за това и Христосъ ни предпазва отъ сребролюбието, като казва: *блюдите и хранитесь отъ лихоимства: яко не отизбитка кому животъ его естъ отъ имѣния его* (Лук. гл. 13, 15).

Този порокъ е нискъ, доленъ, безумень, унижава чловѣка, поробва го, погубва го. Този порокъ поврѣжда много ближнитѣ, поврѣжда ги вещественно, поврѣжда ги и нравственно, душевно и тѣлесно. Съ своитѣ неправедни грабежи, усвоява, пребира, испраздня много чужди кесии, затваря много кжди, расплаква много бѣдни и вдовици и унеправдава толкова свѣтъ. Сребролюбецътъ д ва лошѣ примѣрѣ, отвара ицахъ на други хора къмъ сребролюбието; прави ги грабители, пристѣпници, насилници, себелюбци, алчни, готови да ограбятъ всячески комшията си. Този грѣхъ е великъ, и тѣшко на оногова, който подпадне подъ него, или ввѣде въ него другитѣ съ примѣра си.

Освѣтъ че е грѣшно, нъ е и безумно да е чловѣкъ сребролюбивъ. Безумно е защото сребролюбието е едно ужасно чувство, едно непреодолимо вътрѣшно постоянно влечение, безкрайно едно стрѣмление, което нѣма предѣлъ. Безумно е, защото постоянно мжчи духътъ на чловѣка, и щомъ не може да постигне желанието си, скжперникътъ испытва едно вътрѣшно душевно мъчение. Ако го опреличимъ на болестъ, то е една трѣска, която се усилва все повече и повече: защото болниятъ не пие и яде *слабително*, както казва Св. Златоустъ, което намалява горѣщината въ тѣлото, а яде противни нѣща, които повече усилватъ огенътъ и увеличаватъ трѣската.

Разумниятъ болникъ, оня който желае да се избави отъ такава трѣска, държи строго потрѣбната диета — пази се отъ всичко онова, което му вреди на болката, а пие и яде нѣща, които не усилватъ трѣската му, а я отслабватъ; и тѣй трѣскавитъ полека-лека се исцѣрва отъ трѣската.

Така се цѣрятъ, братия, и всичкитѣ нравственни болки, които сж по-лоши и по-опасни отъ тѣлеснитѣ; защото тѣлеснитѣ безпокоятъ тѣлото, нараняватъ го или го убиватъ, а душевнитѣ болки разболяватъ и убиватъ и тѣлото и душата. На утровениятъ даватъ противо—утрова; помразналия турятъ на топло, изгорѣлия — на студено, а на пияния турятъ

снѣгъ на главата, или я поливатъ съ студена вода. Така постѣпатъ и съ духовно болнитѣ и така се цѣрятъ нравственнитѣ болки: отъ противното на болката. Богатия, на когото каза Исусъ Христосъ да продаде имота си и го раздаде по сиромаси, бѣше сребролюбивъ, страдаше отъ тази болка; затова и Господъ нашъ, като Лѣкаръ на душиѣ и тѣлесата, препоручава му сигуренъ лѣкъ противъ болестта му: отъ противното — да раздаде богатството си и да убие въ себе си жаждата на сребролюбието. Оня комуто, би тѣкнало да хвърка по въздухътъ, казва Св. Иванъ Златоустъ и не може да се избави отъ тази мисль и желание, то, за да се освободи отъ една мѣка, земе да мисли противното, т. е. че не може да хвърка, че желанието му е неусъществимо, че е глупаво и безумно да желаешъ и да искашъ онова, което не може се постигне, което нѣма край. Сребролюбието и любостежанието сѣ страсти, каквито биватъ всички други страсти. Пиянството е една страсть, единъ порокъ много голѣмъ и съсипителенъ, и за да се избави человекъ отъ него, трѣбва да почне полегка-легка да отвикнува отъ тази страсть и земе да пие по-помалко и по-редко до като отвикне съвършено. Тѣй и сребролюбецътъ — като знае, че сребролюбието е голѣмъ грѣхъ, че е „коренъ на всички злини“, че убива душата вѣчно, трѣбва да почне да мисли за Бога, за Царството Божие; да земе да мисли че този порокъ го унижава, мѣчи го като червей, погубва го вѣчно; че богатството нѣма насита, че е безумно да става человекъ робъ на едно чувство, на една страсть, да се придаде на единъ метталъ и този метталъ да му служи и за Богъ, и за свѣтъ, и за комшии, и за дѣца, и за жена и за всичко; да земе да мисли, че той е кратковремененъ, че на този свѣтъ ний сме пришелци, гости, че има други свѣтъ, вѣченъ животъ, рай, мѣка; че който иска да живѣе въ царството Божие, който иска блаженство, трѣбва да туря сокровището си на небето, гдѣто нѣма ни червей, ни молецъ, нито крадецъ; че единъ день всичко това, за което се е трудилъ прѣзъ животътъ си ще остане тукъ на земята, а той голъ ще отиде отъ този свѣтъ, както и голъ е дошелъ; че на она свѣтъ има да даде отчетъ за всѣка обида и неправда, и за всѣка незаконно земена пара, ще е каилъ да даде двойно и тройно за да се избави отъ вѣчно мѣчение; нъ ще е кжсно, както бѣше кжсно и за она сребролюбивъ богаташинъ подъ стѣлбитѣ на когото лѣжеше

сиромасъ Лазаръ и не му даваше парче хлѣбецъ. Нека такъвъ сребролюбецъ не изважда изъ умътъ си този богатъ съ сиромасъ Лазара; нека неизлазя изъ ушитѣ му отчаянийтъ гласъ на богатийтъ изъ адътъ; Отче Аврааме, Отче Аврааме, прати Лазара да ми намокри языкътъ, защото злѣ страдамъ въ това проклѣто мѣсто“. Като мисли, че и той единъ день ще падне въ туй мѣсто и ще вика, както този богатъ на много *Лазаровци*, който е расплакалъ, и че и нему ще кажатъ: кжсно! — ти си зѣ заплатата прѣзъ животътъ си, ти тамъ добруваше, а тѣзи сиромаси се мѣчаха, затова сега тѣ тукъ ще добруватъ, а пакъ ти ще се мѣчишъ. — като мисли така единъ сребролюбецъ, това ще му бжде като единъ лѣкъ противъ болестта му; и той, ако е въ умътъ си, ще земе да оздравява малко по малко, като земе да мисли не какъ да печѣли повече и какъ да граби повече, какъ да туря лихва връзъ лихва, а какъ да увеличава милостята, щедростята, человекъщината си, — да увеличи любовта си къмъ ближнитѣ и бѣднитѣ, да ги обикне повече отъ богатството си, отъ среброто и златото, като раздава винаги милостиня по сиромаси, и тогава ще има упованието си на Бога, че при милосердието, раскаянието и помощта Божия ще може да влѣзе въ Царство Божие, да се причисли къмъ праведнитѣ и съ тѣхъ заедно да се радва и весели въ блаженството на вѣчнийтъ животъ. Аминъ.

ПОУЧЕНИЕ

За восченитѣ свѣщи. *)

(Продължение отъ брой 7 й)

Въ сжщность като какви сж явяваме прѣдъ Бога, когато вмѣсто чисти восчени свѣщи принасяме въ храма прѣправени ли направени отъ воскъкъ размѣсенъ съ разни състави? Въ дѣйствителность ний сме съвършенни формалисти, като гледаме и отдаваме значение на това, че трѣбва да палимъ свѣщъ по-голѣма, потежка, а каква трѣбва да бжде тя по своето си качество, — това за насъ е безразлично. Такъвъ формализмъ, такова равнодушие къмъ Пр. ни църква е съвършено чуждъ. Св. Църква не иска отъ насъ, щото непрѣменно ний

*) Настоящото ни поучение, нека послужи на всѣкой священникъ — проповѣдникъ, който иска приспособленieto на Чл. 151 отъ Екзархийскій уставъ.
Ред.

трѣбва да принасяме голѣми, дълги и тежки и отъ бѣлъ воскъ свѣщи, не, тя иска отъ насъ щото тѣ да бѣдѣтъ отъ чистъ воскъ, и чистосърдие. Нека всѣки отъ насъ да принася и да пали свѣщи толкова, колкото му желае душата; но не гледайте на количеството, но на качеството имъ. За насъ християнитѣ най-важното е това, щото свѣщитѣ напълно да съответствуватъ по своята доброткачественностъ спрямо святинята; така щото една свѣщь, ако е направена отъ чистъ пчеленъ воскъ, тя се явява прѣдъ Бога като чиста жертва и съ чистотата ѝ, ний свидетелствуваме за чистотата на нашата душа; чрѣзъ нейната мягкостъ и деликатностъ изеказваме нашето смирение — покорностъ къмъ Бога.

Братия християни! Цѣльта, която гонимъ съ полението на свѣщитѣ не ся постига съ нечиститѣ свѣщи, защото тѣ по-скоро изгарятъ отъ колкото свѣщитѣ отъ чистъ пчеленъ воскъ. Но знайте, че съ лошитѣ свѣщи освѣтъ, че се не постига тази свята цѣль; но още ахъ, съ тѣхъ принасяме голѣма врѣда, голѣмо унижение за насъ християнитѣ защото отъ тѣхъ се произвежда страшенъ черъ димъ, който покрива иконостаса, иконитѣ, стѣнитѣ, одѣждитѣ съ една рѣчь цѣлий храмъ и причинява такава врѣда на него, щото да ся ремонтира всичко отново, губи първата си красота и сумитѣ, които ще ся харчатъ тѣхъ не туряме въ смѣтка. Ако свѣщитѣ бѣхъ отъ чистъ воскъ, церковното благолъпие би служило дълго врѣме. Погледнете на тѣзи свѣщи, които при горѣнието си отдѣлятъ такава отвратителна и задушлива меризма, която и злѣ влияе на здравето ни. Може ли такива свѣщи да бѣдѣтъ угодни на Бога? Такива свѣщи не отговарятъ на храмовото благолъпие, ако бихте си купували свѣщи отъ тукъ, то не би ся унижавала Божията сватиня. Забѣлѣжилъ съмъ, че всички съ исклучение на нѣкои при идванието си на църква гледашъ ги понесли цѣлъ снопъ свѣщи, които навѣрно сж купени отъ нѣкои улични търговци и безъ стѣнение гордо гордо си ги запали прѣдъ Иконитѣ, а какъ гори и какво издава тя, това малко иска и да знае. Вий, които стесе навикнали да си не купувате свѣщи отъ църквата, мислите, че не струвате грѣхъ като принасяте на Божий алтарь такава нечтожна жертва? Може би вие до днесъ не сте знаели значението на свѣщитѣ и затова отъ небрѣжение, или че сж по-ефтени сте ги донасяли отъ

вѣнка; но, нека ви бѣде извѣстно, че такава свѣщь, такава гнила жертва не подхожда съ святостѣта и чистотата на храма; затова моля ви не ся прѣльстѣвайте въ това, че свѣщитѣ отъ търговеца сж по-ефтени или по-добри. Моля ви не наскърбявайте Божията сватиня! Богъ за вашето кораво и небрѣжливо сърдце нѣма да ви остави безъ наказание; затова пакъ повтарямъ, за да ви не прѣльстѣватъ разни улични търговци съ продажбата си на свѣщи размѣсени съ смола и др. смрадни вѣщества, моля за напрѣдъ купувайте си свѣщи тукъ отъ Св. църква, колкото ви позволяватъ срѣдствата; тукъ ще ги намерите и по-ефтени и по-добри. Тукъ церковний ктиторъ на когото сте повѣрили хазийственостѣта на църквата ще се старае по възможностъ да избѣгнува продажбата на недоброкачественитѣ свѣщи, като ще има прѣдъ видъ да приготвява добри восчени свѣщи, приспособени съгласно достоинството на св. Църква и нейнитѣ таинства.

Братия християни! Съ вашето благоволение, — да купувате свѣщи отъ църквата вие навѣрно ще струвате двѣ благотворителни дѣла: 1) Принасяте Богу угодна жертва и 2) оказвате материална поддръжка на свойтъ си енорийски храмъ. Тѣ, които не си богатъ и нѣмашъ възможностъ да купишъ по-скѣпи и по-голѣми свѣщи, не ся страхувай отъ Бога. Той не иска отъ тебъ голѣми, дълги и дебели свѣщи; вземи най-малка, но да бѣде отъ чистъ воскъ и я пали чисто-сърдечно, такава свѣщь ще ти принесе по-голѣма душевна полза. По такъвъ начинъ, ако вий благоволите да си купувате свѣщи отъ църквата, което е озаконилъ и Поч. Св. Синодъ, то вѣрвайте, че слѣдъ кратко врѣме църквата ще събере нѣкоя и друга пара, отъ които тя ще може да ся поукраси още съ нещо по-солидно, по-благолъпно. И така, братия, моля ви, когато тръгнете за църква не вземайте съ васъ си свѣщи, но тукъ, като дойдите купете си и съ това ще принасяте неусѣтно лептата си на църквата. Тукъ ся приготвява свѣщь, която е приятна на Бога, както бѣше приятна жертвата на Авела; иначе заслужвате да ви каже Господъ, както е казалъ едно врѣме чрѣзъ устата на единъ старъ Израилевъ пророкъ: „Защо ми е ливантъ, що донасятъ отъ Сава и благовонната трѣсъ отъ далечна земя? Всѣсоженията ви не сж приятни, нито жертвитѣ ви угодни менѣ. (Ис. 1, 19; 1 ер. 6, 20) Аминъ.

За Безбожний материализмъ

(продължение)

Въ началото на настоящия вѣкъ Француский естествоиспитателъ Ламаркъ, като наблюдавалъ влиянието на всичкитѣ метеорически условия върху живата и овѣковѣчението на разнитѣ родове и видове въ сътворението и постъпното усъвършенствование отъ простия организмъ къмъ по съвършения и общитѣ мѣжду тѣхъ феномени*) на живота и искалъ да освѣти принципитѣ за происхождението на животнитѣ същества върху земята, той дошълъ до заключение чрѣзъ неведение (par induction), а не чрѣзъ непосредственно доказателство, че чловѣкътъ е отблѣсъкъ на свѣрхестественната сила, и, че както всичкитѣ животни видове, тѣй и чловѣкътъ произхожда отъ една животна частица (клетка, cellule, оригинална, която чрѣзъ постепенно развивание (evolution) прѣзъ хиляди вѣкове морфозирала**) рзнитѣ животни видове и най-сетнѣ чловѣка съ тази разлика, че тая първа животна клетка ся произвела отъ свѣрхестественна сила, а не съ дѣйствието на механическитѣ сили и закони, които распорѣждатъ неорганическото вещество. Послѣ иджтъ естествоиспитателнитѣ изучавания на Хумболда и съчиненията на Wallace и Дарвина и особено на тогози послѣдния, който чрѣзъ опититѣ си на подобре (selection) върху животнитѣ искалъ експериментално да докаже извършенното въ природата прѣзъ вѣковетѣ. — метаморфозиранието, осъвършенствуванието и овѣковѣчаванието на рода (struggle for life). Тѣй образувалъ теорията си Дарвинъ, която прѣдложилъ за теория и била приета както отъ Ламаркъ и Wallace, че първо явившия се на земята животъ е отражение на свѣрхестественната сила. Като приели тази теория Германскитѣ физиолози и учени мъжие, като: Хекелъ, Фогтъ, Моленшотъ и Бюхнеръ, употрѣбили я по другъ смисълъ и къмъ друго направление, като извлѣкли отъ нея заключения прѣсилени, които сега прѣдставляватъ като събития непротиврѣчиви и опрѣдѣлителни и тѣй образували чисто материалистическата школа съ емблемата на „монизма“ на когото полюситѣ на остъта сж два, около която се върти всичката теория на физическия свѣтъ, т. е.

*) Феноменъ — явление

***) морфозирани — въжкшно и вътрѣшно устроявани на организмѣ. — Ред.

а). Никоя сила не съществува вѣнъ отъ веществото, което е безначално и присносъщно, а вселенната ся е създадена чрѣзъ случайното сблѣскване на веществото, съдържа се тя и съществува чрѣзъ движението на веществото, което движение е свойство на веществото.

б). Логичното заключение на горния принципъ е, че понеже и чловѣкътъ е произведение отъ слѣчайно съсрѣщание и движение на веществото, нравственъ миръ не съществува, но всичкитѣ дѣяния на човѣка сж случайни послѣдствия отъ случайни движения на веществото, отъ което е той съставенъ.

Тѣзи смѣли идеи на материализма бѣхж се закрѣпили въ епохата на цвѣтението му и ето заблуденитѣ опитвания на Мантегаца и на Пушетъ за самоподвижно раждане, и тогава толко расклатили не само проститѣ, но и самия сериоземъ ученъ свѣтъ, цото съ сериозностъ ся разискало, че ся приближавалъ частътъ да се произвѣде чрѣзъ експерименталния пѣтъ и самий чловѣкъ. На помощъ же прѣзъ послѣднитѣ дѣсетолѣтния бѣхж дошли въ лагера на материализма нѣкои учени френолози, които (въ противоположность къмъ естествоиспитателитѣ, които испитватъ феноменитѣ на великия миръ), като изслѣдвали безкрайното и тъмно поле на малкия миръ сир. на душевния чловѣчески миръ, постарали се да избѣлятъ душевнитѣ и духовни феномени на душевната чловѣческа сфера като претендирали да докажатъ чрѣзъ експерименталния пѣтъ, и при здрави и при умоповредени лица, по тези феномени сж отъ естество на чиста механически колебания и расклатания на нервическата същественностъ, споредъ общитѣ закони на механиката и на равносилието на силитѣ, и споредъ тѣхъ чловѣкътъ и всѣкъ организмъ билъ случаенъ робъ на механическитѣ движения на безначалното и присносъщно вещество.

За щастие на чловѣчеството, въ името и противъ интереса на което много пѣти за нещастие сж се распространявали много научни, религиозни и общественни заблудени идеи или за нѣкой нравственъ материаленъ интересъ, или по заблуждение на създавающитѣ идеитѣ си, много врѣме не ся продължи тъмнината, която иначе щѣше да бжде и една пародия за XIX вѣкъ, който вѣкъ стана заблѣжителенъ на свѣтлината, а самата тая сериозна и благосъвѣстна наука като не можеше да търпи да ся обвинява и да ся хули чрѣзъ рас-

пространяването такива лъжливи и искривени идеи проповядвани въ нейно име, прие възъ себѣ си да осветли въпроса и да тури край на такива несъществуващи и безосновни учения, като оставаше всякому що му принадлежаше, полага шелогични прѣдѣли, татъкъ отъ които не може да стане него дума за научни истини. Теорията на материалистите сѣ основавала върху научния триножникъ. първо върху атомологията и движението на атомитъ, второ върху дарвиновата теория за постъпенното развиване на съществата, които произлязатъ отъ механически дѣйствия на веществото (атоми) и трето върху прииманието, че всички души феномени (физиологически и патологически) сѣ произхождания отъ колебания и расклящания на динамически и химически изменения на мозъчното (нервическото) вещество.

Нека видимъ сега какво научно достоинство и какво субстанция има всѣка една отъ тѣзи теоремеи.

а). Атомологията е най-древня классическа теория, спорѣдъ която веществото подраздѣлявано безпрѣдѣлно стига до нераздѣлими тѣ си частички, които за това сѣ нарѣкли *атоми*. Тая теория е твърдѣ проста и индуктивна, но е само теория. Извѣстно е, въ науката теория ся нарича едно заключение (споредъ феноменическитѣ правила на логиката) извлѣчено чрѣзъ метода на индукцията отъ наблюдението на нѣкои опрѣдѣлени физически феномени, отъ които ся стараемъ послѣ да заключимъ и за взаимното отношение, за причината, за произхожданието, за природата и за цѣлѣта на тѣзи феномени и на подобнитѣ тѣмъ, като имаме намѣрение да допълнемъ, чрѣзъ създадената теория, празността гдѣто не влиза непосредствено разбиране, наблюдение, изслѣдване, анализиране и слѣдователно нуждата на чловѣческия духъ, който не може да остане извисенъ на въздуха, принуждава безпокойния наученъ духъ, да морфозира нѣкоя идея за причината и за естеството на феноменитѣ и да даде малко—много едно положително тълкувание за тѣхъ. И тѣй постъпенно ся образува „теорията“, която не е експериментално доказателство и слѣдователно научна истина, понеже не може да прѣтърпи експериментално изслѣдване, както изисква положителната и православна (правомислящата) наука.

(Слѣдва)

Праздникъ произхождениа честныхъ древъ креста Господня.

Настоящитѣ праздникъ, произхождението честнаго креста Господня, е установенъ въ врѣмето на Гръцкый царь Мануилъ (Комнина) и Русскый в. князь Андрѣй Георгиевичъ (Боголюбскый въ 12 в.), по случай побѣдата, която сѣ оддържали при очевидна Божия помощь, съ силата на креста, първий, надъ Сарацинитѣ (Мохамеданцитѣ), а послѣдний надъ Българитѣ.

Християнскитѣ царие подобно на Константина великий, иматъ благочестивъ обычай да носятъ всѣкога съ войската си св. икони и животворный крестъ. Така, въ 1164 год. както казахме, Гръцкый царь Мануилъ и Русскый в. князь Андрѣй, като сѣ имали тия св. знакове при войската оддържали надъ неприятелитѣ си побѣда *) и слѣдъ свършванieto на битката и единтѣ и другитѣ — Гръци и Русси, видѣли, че тѣхнитѣ полкове ги осветлява лучезарна свѣтлина отъ Христовата и Богородичната икони, а въ гръцката войска — отъ крестърь Господня. Като видѣли това чудо и двамата владѣтели, понеже сѣ се оговорили за това съ архiereптѣ си, въвели този праздникъ, кѣто у тѣхъ ся празднува тържественно **).

Изъ церковната практика.

(копирано отъ рус. „вѣстникъ“)

1). Въ кое врѣме отъ погребението се слѣдва да се насыва прѣстъ надъ покойника?

* Посипванието на прѣстъта, или пепель отъ кандилницата и поливание на елея трѣбва да ся извършва слѣдъ спусканието мъртвеца въ гроба.

2). Право ли е въ празднични дни да се правятъ поклони?

* Законодателитѣ на Вселенскитѣ Сѣбори сѣ строго забранили не само въ деньтъ на нѣкой святитѣ, но даже и въ всички недѣлни дни и въ деньтъ на Питдѣсятницата.

3). Разрѣшено ли е на крахта или на другъ цер. служителъ да пали и изгасява свѣщитѣ на жъртвенника и прѣстола? Може ли да се пали кандило (ламба) на жъртвенника?

* На жъртвенника се туря не ламба, а свѣщъ. Свѣщъта на жъртвенника трѣбва да се пали и изгасва отъ свещеницитѣ, или отъ диаконитѣ. тѣй сѣщо, както и свѣщитѣ на прѣстола. При освещението на храма първий пѣтъ въ алтаря свѣщъта се запалва отъ самийтъ архiereй.

4) Кому принадлежи мѣстото, на което е била съградена църква и може ли на това

*) първий Августъ.

**) На утрѣната излизатъ на входъ съ крестъта, поставяють го на срѣдъ църквата за поклонение и целувание, а въ нѣкой мѣста ходятъ съ него на извори, езера и кладенци и извършватъ малкъ водосвѣтъ. Ред.

мѣсто да се построятъ помѣщения за живѣяние?

* Ако църквата е била енорийска и мѣстото ѝ не е спорно отъ никои земевладѣлци, то безъ съмнение, че това мѣсто ще принадлежи на църквата; но въ всѣкой случай мѣстото, гдѣто е билъ престола (точно извѣстно, или по прѣдположение), трѣбва да е снабдено съ ограда и съ забитъ вжтрѣ въ него кръстъ.

5). Въ какъвъ случай трѣбва да се надѣва фелонъ?

* По общеприетото правило священникитѣ надѣватъ фелони само въ тѣзи служби, на които се чете Евангелие.

6). Може ли да се причастяватъ неграмотни глухо-нѣми?

* Прѣдоставено е по умотрението на священника.

7). Какво наказание трѣбва да се налага на пѣвцитѣ или диаконитѣ, които публично сж оскърбили священника съ думи?

* Пѣвцитѣ — съ парична глоба, или епитимия въ нѣкой мѣнастирь, като се иматъ прѣдъ видъ обстоятелствата, а диакона — съ парична глоба и подъ особенъ надзоръ отъ благочинния.

8). Обязани ли сж християнитѣ да купуватъ свѣщи отъ енорийската си църква?

* Закона строго забранява купуването на свѣщи отъ другадѣ, освѣнъ отъ църквитѣ; отъ священникитѣ зависи да разяснятъ на еноритѣ си, защо именно да предпочетатъ купуването на свѣцитѣ въ своята църква.

9). Какъ четжтъ нѣкои священници послѣдната молитва при вѣнчанието: „Отецъ Синъ и св. Духъ.“?

* Нѣкои священници при четението на тази молитва ся обр щатъ съ лицето си къмъ бракосъчитавшитѣ ся и като ги благославятъ, произнасятъ думитѣ: „да благословитъ васъ“ св. Троица. Въ требника нищо не се спомѣнува върху това. Въ него е казано само: „и молится священникъ“: „Отецъ, Синъ и Св. Духъ“..... Ако се *молит*, то, ся разбира, че трѣбва да стои благоприлично, като гледа на аналогата съ Св. кръстъ и Евангелие, или на иконостаса, а не на брачната двойка. Впрочемъ, при вида или при обряда на молитвитѣ („да благословитъ васъ, да исполнитъ васъ, да сподобитъ васъ, да подастъ вамъ“, — а не *имз* или „*рабоимз симз*“, както е обично да формолиратъ приектенията и молитвитѣ на вѣнчанието, даватъ основание да ся искаватъ молитвеннитѣ благожелания лице съ лице. Благославянieto съ ржкж свя-

щенникитѣ по-добрѣ би било да се въздържатъ, при четението на думитѣ: „да благословитъ васъ“; иначе ще стане нужда да ся благославя почти при всичкитѣ молитви отъ обручението и вѣнчанието, тѣй като почти всичкитѣ молитви съдържатъ думи „благослови“ или „да благословитъ“. Една отъ молитвитѣ (втората въ вѣнчанието) съдържа седмъ пѣти подъ редъ „благослови я, Господи Боже нашъ“ и слѣдъ тѣхъ още единъ пѣтъ: „благословия“ послѣ неколко: „сохрани“ и „помани“.

10). Трѣбва ли да се произнася въ края на погребението: „во блаженномъ успеніи.....“, което го нѣма въ требника и слѣдва ли се отъ Въскресение до Възнесение Христово да се пѣе вмѣсто: „Вѣчная память“, — „Христовъ Воскресе“?

* „Во блаженномъ успеніи“ се произнася съгласно указанието въ Типика (гл. 14). При служба съ диаконъ, священника може да произнесе това, което е въ требника, т. е. „Вѣчная твоя память.....“, а диакона „во блаженномъ успеніи“. За пѣението на „Христовъ воскресе“, вмѣсто „вѣчная память“ въ указаното врѣме основание нѣма и затова именно „вѣчная память“ се пѣе по съставенний чинъ отъ Митр. Филарета.

11). Въ врѣме на Богослужение священникитѣ кога трѣбва да свалятъ шапката отъ главата си?

* Сваляние на шапката отъ священници, които не сж въ емерия става: при входъ, при четението на Св. Евангелие, на херувимската пѣсень, великий входъ, проповѣдь, Достойно есть, Отче Нашъ, Со страхомъ Божий и при входа на вечерня. (Типика гл. 29)

За недѣлната почивка на ученицитѣ въ срѣднитѣ учебни заведения.

Отъ Н. Зайкевичъ.

Въ сегашно време е повдигнатъ въпроса за недѣлната почивка на работникитѣ и служащитѣ въ частнитѣ учреждения съ цѣль — да посѣщаватъ и тѣ църковната служба и да почиватъ слѣдъ недѣлний — шестидневенъ трудъ.

Да се повдига подобенъ въпросъ, въ отношение къмъ учащитѣ се въ срѣднитѣ учебни заведения, на първъ поглѣдъ, може да се покаже излишно, тѣй като учащитѣ се въ недѣлнитѣ дни сж освобождени отъ уроцитѣ, и задължени да посѣщаватъ църковната служ-

ба. Ала внимателното разгледване обстоятелствата, които съпровождат този въпросъ довежда до заключение, че за учащитъ се освобождаването само отъ класнитъ занятия въ недѣлни дни не принася тази полза, която би била желателна.

И наистина, ако учащитъ се и да се освобождаватъ въ недѣля отъ уроцитъ въ учебнитъ заведения, тѣ не се освобождаватъ отъ задължителнитъ домашни занятия: приготовление на уроцитъ за въ понеделникъ. Можемъ прѣдположи, че уроцитъ за понеделникъ се приготвятъ въ сѣбота, слѣдователно, ученика въ недѣля остава съвършено свободенъ отъ занятия, нѣ въ дѣйствителностъ то не е тѣй. Ученика, като се върне въ сѣбота отъ школата, като се наобѣдва и си отпочине малко, отива на вечерно богослужение. Като се върне у дома си, уморенъ отъ шестидневна непрѣкъснатата работа и отъ стоѣние въ черкова, той се заема да приготви уроцитъ си за понеделникъ. Но занятieto при такова състояние невърви напредъ: измѣнения организмъ настойчиво иска почивка, развлечение; па и уроцитъ не се искатъ да сѣ готови за утрѣ, — има още врѣме. Кое дѣте ще има такава силна воля, щото да се застави само да работи? Очевидно е, че твърдѣ силнитъ физически и дисциплиниранитъ ще се занимаватъ, а повечето отъ тѣхъ не ще сѣ въ състояние да си приготвятъ уроцитъ въ сѣбота.

Освѣнъ това, твърдѣ често Г. г. прѣподавателитъ задаватъ за понеделникъ, разчитвайки на свободното врѣме въ недѣля, по голѣми уроци, чъртежи, рисунки, чъртание на карти, съчинения, и въобще всичко това, което не може се извърши и прѣзъ недѣлята при всѣкидневнитъ занятия, които не даватъ на ученика свободно врѣме. Ученика, като стане въ недѣля и си припомни, че повѣче отъ работата за понеделникъ не е извършена, естествено ще си помисли, като какъ да се отклони отъ отивание въ черкова, а определеното за това врѣме да употребѣи за приготовления на уроцитъ, щото въ тѣчение на останалата частъ отъ деня да има възможность да си отпочине, най-послѣ, отъ продължителний непрѣкъснатъ трудъ.

Да допустимъ, че ученика не се отклони отъ да отиде на черквата, прѣдъ видъ на възможното наказание, но съ какви мисли той ще стои на молитва, гдѣто той, по неговото мнѣние, губи скѣпото си врѣме, което толко-

ва му е нужно за да изпълни задължителната си работа и за почивка.

Като допустимъ, че ще бѣде такова душевното настроение на ученика, който изпълнява своитъ религиозни обязанности, ний вече можемъ заключи, до колко подобно състояние може лошо да се отрази върху отношенията на дѣтето спрямо религията. А ако вземемъ въ внимание, че подобно състояние се повтаря твърдѣ често въ продължение на много години, ний, по всѣка вѣроятность нѣма да бждемъ далечъ отъ истината, като прѣдположимъ, че така нарѣчений религиозенъ индеферектизмъ дължи въ значителна степенъ своя успѣхъ на подобенъ редъ работи.

За отстранение на казаното врѣдно влияние отъ недѣлнитъ занятия върху религиозното чувство на дѣтата, естествено излиза и мѣрката: да се освободятъ учащитъ се отъ задължителнитъ занятия въ недѣля, а за това необходимо е да не се задаватъ уроци за въ понеделникъ; да не се даватъ други никакви работи и въ понеделникъ да не се турятъ бѣлѣжки за отговоритъ на ученицитъ. Тогава настроението на духа ученика ще хармонира съ думитъ на херовимската пѣсень: „всякое ныне житейское отложимъ попечение“. Тогава ученика охотно ще посещава черковата, тѣй като, като дойдѣ по-рано въ учебното заведение отъ началото на богослужението, той може нѣкое врѣме да прѣкара приятно въ весела свободна компания съ другаритъ си, като си размѣнява съ тѣхъ мислитъ и впечатления; на богослужението той ще присъствува съ ясни мисли и празнична душевна веселостъ. Тогава дѣтцата съ мисълта си за недѣлята ще съединяватъ въ сърцето си и понятието за почивката. Такава асоциация на явленията дава друга посока на дѣтскитъ чувства относително изпълнението на религиознитъ обязанности, а това което се върши при благоприятни условия, лесно става навикъ, и ученика, като излѣзе отъ учебното завѣдение, ще изнѣсе съ себе си въспоменание за това врѣме, когато празника и празничното богослужение сѣ били синонимъ на почивка, развлечения, удоволствия и съерѣдоточение на свободната и не унижена мисълъ въ високо-нравственитъ религиозни въпроси.

Изпълнението на религиознитъ обязанности трѣбва да бѣде турено въ най-благоприятни условия: всѣко обстоятелство, което смущава духа, трѣбва грижливо да бѣде отстранено, защото какъ може дѣтето да бѣде спокойно

на богослужението и да вникне въ значението на молитвата, ако надъ него виси Домоклова мечъ — бѣлѣжкитѣ за уроцитѣ, които трѣбва да приготви за въ понедѣльникъ ?

(Слѣдва.)

ЖИВОТЪТЪ И ДѢЛАТА

НА

Св. Кирила и Св. Methodия, Словѣнски и Български просвѣтители и Апостоли.

(Продължение отъ 7-й брой).

10. Въ 863 год. двамата братия били вече въ Моравия, гдѣто въ столнината на Ростислава гр. Велерадъ тѣ били радостно посрѣщани отъ князѣтъ и отъ цѣлий народъ. Тѣхната дѣятелностъ се захванала съ проповѣданіе на словото Божие по словѣнски езикъ, съ обучението на младитѣ Моравяни въ Християнската вѣра и съ прѣвожданието на священнитѣ книги.

Кирилъ прѣвелъ Евангелието и Дѣянията на Апостолитѣ, псалтирѣтъ и нѣкои богослужебни книги. Освѣнъ това отъ перото на Кирилла излѣзло едно съчинение за правата вѣра „Слово“ и нѣколко молитви. Колкото до трудовѣтъ на Methodия, Иванъ Ексаръ (българският писателъ и личенъ приятелъ на царя Симеона) му приписва прѣводѣтъ на 60 „Уставни“ (канонически) книги, съ помощѣта на Кирилла, вѣтхий завѣтъ безъ второзаконнитѣ книги (Макавейтѣ, Юдита и др.). Methodий прѣвелъ още и *Номоканонѣтъ* (Кормчая) и Патерикѣтъ (кратки житиета на светитѣ), послѣ осемъ рѣчи на своя братъ, казани отъ Кирилла въ забрана на Християнството срѣщу Еврейскитѣ и Мюсулмански учени при Хазарскій ханъ.

Народѣтъ въ Моравия на всждѣ ги посрѣщналъ на драго сърдце и приемалъ Евангелието изъ тѣхнитѣ уста, защото му сѣ говорили на познатий тѣмъ Словѣнски езикъ. Тѣ занесли тамъ и мощитѣ на св. Климента.

Да ти е драго да четешъ житието, което говори колко е била плодотворна Словѣнската проповѣдъ мѣжду Словѣнитѣ въ Моравия.

— Споредъ думитѣ на пророка казва житието, *отворишъ се ушитѣ на глухитѣ за да чуятъ какво пише книгата и нѣмитѣ проговориха.*

Кирилъ наредилъ всичкото богослужение на Словѣнски езикъ: *утрѣннията, вечернията, часоветѣ, навечерката и тайната служба.* И тѣй

въ Моравия започнало да се образува ново словѣнско священство отъ ученицитѣ, които Кирилъ слѣдъ 40—мѣсечно бавение въ тази страна захваналъ да посвещава.

Но до като отъ една страна Моравскій народъ тѣй радостно приемалъ Евангелието, проповѣдвано на Словѣнски езикъ, и на тѣлпи се стичалъ да служи богослужението, което всички разумѣвали, — отъ друга страна нѣмскитѣ священници, които сѣ священнодѣйствивали въ Моравия прѣди дохожданието на Кирилла и Methodия, захванали да завиждатъ на сполукитѣ на двамата братия и вдигнали срѣщу тѣхъ голѣма врѣва. Като нѣмало какво друго да намѣрятъ, нѣмскитѣ священници вѣзстанали силно срѣщу Словѣнски езикъ и срѣщу книгитѣ, писани на този езикъ; тѣ сѣ мѣчили да доказватъ че само на три езика: Еврейски, Гръцки и Латински, трѣбва да се проповѣдва Евангелието, защото на тѣзи три езика Пилатъ билъ записалъ на Христовий кръстъ, за да се знае, кой е билъ распетий на кръста.

Словѣнскитѣ апостоли сѣ уборвали нѣмското духовенство съ доводи и изводи отъ св. Писание, гдѣто на толкози мѣста се говори, че всичкитѣ язици трѣбва да славятъ Бога. Кирилъ е наричалъ привърженцитѣ на тѣзи три езика: *Троезичници* или *Пилатовци*. Обаче, колкото и да се били умѣстни и пѣтни неговитѣ доказателства, колкото и да е билъ Словѣнски езикъ сполучливо оръдие за разширение на Христовата вѣра, работата дошла до тамъ щото нашитѣ апостоли се принудили да трѣгнатъ за Римъ, за да добиятъ отъ Папата удобрение на своята апостолска работа. Тукъ трѣба да забѣлѣжимъ, че църквитѣ (источна и западна) не сѣ били тогава още тѣй раздвоени и скарани, както по-послѣ, за това тѣзи отъ Цариградъ испратени проповѣдници и работници можали да се приематъ въ Римъ.

Въ 867 година Кирилъ и Methodий трѣгнали за Римъ, като водили съ себе си нѣколко отъ по-първитѣ свои ученици, които сѣ били достойни да се посветятъ за епископи. Тѣ взели и Словѣнскитѣ книги, както и мощитѣ на св. Климента, които никога не оставали.

На пѣтя си тѣ били тогава приятелски посрѣщани и приети отъ Словѣнскій Князь *Коцель*, който князувалъ край Блатенското езеро и доста дълго врѣме останали тамъ. Коцель обикналъ сѣщо тѣй Словѣнскитѣ книги,

самъ се научилъ да ги чете и прѣдалъ на светитѣ братия до 50 ученика за да ги изучатъ.

Кирилъ и Методий минали и прѣзъ Хорватско, гдѣто вѣроятно сж проповѣдали Евангелието на Словѣнскій езикъ.

Въ Венеция (гр. въ Италия), казва житието, събрали се около тѣхъ Италианскитѣ епископи, свещенници и калугери, като гарвани около сокола и взели да бранятъ заблудението на *Троезичниците* т. е. онѣзи, които сж искали да се служи литургията само на язицитѣ: Еврейскій, Гръцкій и Латинскій.

На това св. Кирилъ имъ отговорилъ:

— *Нема дъждътъ отъ Бога не вали за всички безъ разлика; или слънцето не свѣти на всички еднакво; или ний всинца не дишаме въздухъ еднакво? Не ви ли е срамъ да приемате само три языка, а пакъ на всички други народи да желаете да останятъ слѣпи и глухи? Кажете ми. Или вий приемате, че Богъ нѣма сила да даде и на други това знание, или имъ завижда, та не ще? Но ний знаеме толкози народи, които иматъ свои книги и славятъ Бога всѣки на своя языкъ. Это ви Ерменцитѣ, Перситѣ, Готитѣ, Хазаритѣ, Арабитѣ, Египтенитѣ и много други.*

Какъвъ мждъръ и свободенъ отговоръ!

(Слѣдва)

Трима приятели

(уподобение)

Единъ человекъ ималъ трима души приятели. Двоицата отъ тѣхъ са ползували съ пълно довѣрие и любовъ, а къмъ третиятъ билъ съвършено равнодушенъ (хладнокръвентъ).

Еднъжъ той билъ подпаднълъ подъ сждебно злѣдствие и принуденъ билъ да се обърне къмъ своитѣ си приятели съ молба, да му станятъ свидѣтели за негова полза. Първий отъ приятелитѣ му тосъ часъ се отказалъ, извинявалъ му се, че билъ много занятъ съ работа; вториятъ го придружилъ до вратата на сждилището, но тамъ ся оплашилъ отъ гнѣвливия сждникъ и ся върнълъ назадъ; третиятъ му приятель, на когото подеждимия съвсѣмъ малко се надѣвалъ, отишълъ съ него, гдѣто прѣдъ сждътъ го защищавалъ съ доказателства за неговата невинность, така щото сждията отсждилъ да го пустнѣтъ съ свобода и достоинство за неб. добрини.

У всѣкой человекъ на този свѣтъ има трима приятели. Като какви ся показватъ тѣ при

смертний му часъ, когато го повикатъ за небесното правосждие? Първиятъ приятель сж паритѣ, които го оставятъ прѣди всичко. Вторий — сж неговитѣ роднини и познати, които го придружаватъ само да гробътъ и пакъ се връщатъ у дома си. Третиятъ приятель, за когото той прѣзъ цѣлийтъ си животъ не е ималъ никаква надѣжда въ него, сж неговитѣ добри работи, които го съпровождатъ чакъ до Всевишния Сждия, тѣ вървятъ напредъ му, исповѣдватъ за неговата безвиновность и му испросватъ милость и помилвание.

Душ. собесѣдникъ.

За кръстното знамение

(продължение отъ 7 ий брой)

Кръстното знамение води началото си отъ най-дълбоката християнска старина. Св. Василий Великий казва, че всички, които се уповаватъ въ името на Господа нашего И. Христа, трѣбва да ся кръстятъ. Това е новозавѣтно предание, което води началото си отъ апостолската проповѣдь. А тѣзи, които ся кръстятъ неправилно, не по това правило, което сме приели отъ апостолитѣ, грѣшимъ, и. колкото пакти и да се прѣкрѣстимъ, но ако се не кръстимъ неправилно, както се слѣдва, то приемаме на себѣ си грѣхове. За да направи единъ християнинъ кръстно знамение трѣбва да го извърши правилно и съ благоговѣние, — „полѣгка и съ страхъ Божий“, голѣма полза се добива. „Кръстното знамение когато е извършено съ вѣра, има такава сила, както е и името на И. Христа, когато се изговори съ вѣра. Каква сила има името на И. Христа, когато се изговори съ вѣра, Самъ Спасителътъ е казалъ, когато е давалъ обѣщание на своитѣ вѣрующи, че тѣ съ неговото Име бѣсове ще испѣждатъ (Мар. 16,17). Чрѣзъ кръстното знамение, когато се извършва съ вѣра и благоговѣние, може да се извършатъ голѣми чудеса, — съ него може да побѣдятъ враждебнитѣ сили на природата. Много мжченици и чудотворци сж укротявали бури и морета, затваряли сж устата на дивитѣ звѣрове, уничтожавали сж огненнитѣ пламъци, изсѣбявали сж острелото на мжчителскитѣ орджия, уничтожавали сж смертоносното дѣйствие на отровата. Чрѣзъ него ний можемъ да пропждимъ диавола отъ себѣ си, на него е извършено нашето спасение, разрушено е царството на грѣха, съ него Спасителътъ е за-

платилъ нашиятъ грѣховенъ дългъ прѣдъ Божието правосъдие. Кръстътъ Христовъ е на насъ подпорка, наша твърдостъ, — той е оржие непостидно и съ непобѣдима сила. Отъ него произлиза здравие и спасение, — той дава животъ и безсмъртие на всички, които съ вѣра и благоговѣние го изображаватъ и му се поклоняватъ. Има много примѣри за чудесното дѣйствиe и за необикновенната сила на кръста и кръстното знамѣние, които сж записани въ житиетата на Св. мъжие; тукъ ще приведемъ нѣкои отъ тѣхъ.

Св. Савва, архиеп. сѣрбский, умрѣлъ въ началото на втората четвъртина отъ XIII в., (памятъта му на 12 Януарий), еднѣжъ пътувалъ по морето за истокъ, но билъ застигнатъ отъ силна буря. Всички спътници очаквали смъртъта си; Божийтъ Святія се молялъ, слѣдъ това прострѣлъ рѣжката си надъ морето, направилъ кръстно знамѣние и вълнитъ утихнали.

Когато Св. Іулианъ билъ произведенъ въ епископски санъ въ г. Бостръ, нѣкои отъ гражданитъ, Христови врагове, намислили да го убиятъ. Тѣ подкупили неговия виночерпецъ, и той, когато да подаде на Свѣтаго да пие, да тури въ чашата отрова. Но Св. Іулианъ на часа узналъ отъ *горѣ* тѣхната зла мисль, и, оставилъ прѣдъ себѣ си една чаша, заповѣдалъ до повикатъ всичкитъ граждани, намѣсени въ заговора. Когато дошли, той, не желаялъ да стане явно тѣхното злодѣяние прѣдъ свѣтътъ, казалъ имъ тихо: „щомъ искате да убиеете Іулиана чрѣзъ утрова, ето азъ прѣдъ васъ ще испия тази чаша съ утрова“ и тогазъ прѣкръстилъ три пѣти чашата, испилъ утровата, но останялъ неповреденъ.

За Св. Наркиса епис. Іерусалимский, живѣлъ въ III в., се разказва, че еднѣжъ, на Въскресение въ неговата църква се привършилъ елея. Той поискалъ вода и, като я благословилъ три пѣти съ кръстно знамение, налялъ я въ кандилата сгѣстила се, подобно на елея и почнала да гори.

Преп. Іоникий (4-й Ноемврий) билъ сжщеврѣменно приляженъ къмъ молитвитъ: повечето врѣме прѣкарвалъ съ тѣхъ. Той билъ овчаръ отъ малкъ, когато да отидялъ на молитва, той правялъ кръстно знамение надъ овцѣтъ си и тѣ до гдѣто се завърне при тѣхъ не се прѣскали, не бѣгали даже и отъ звѣроветъ.

Единъ християнинъ испаднялъ въ голѣма бѣдностъ, не можалъ да си исплати борчътъ на своитъ кредитори, намислилъ да се самоубие. Дълго врѣме мислилъ да ли да испие отрова

или не: да я испие—жално му било за душата, която щѣла да загине, жално му било за живота съ когото не му се искало да се раздѣли, — „не, ще я испия, не може да се живѣе при таква обстоятелства“. Най-послѣ слѣдъ дълго колебание, той направилъ на чашата кръстно знамение и я испилъ. И за голѣмо чудо! Отровата не го повредила: той останялъ живъ. Кръстното знамение отнѣло смъртоносната сила на отровата.

Св. мъченикъ Никонъ, въ идолопоклонничеството си, билъ вземень войникъ. Еднѣжъ, когато се отправилъ за война, получилъ отъ майка си, която е била християнка, наставление, щото при опасни случки да прави на себѣ си кръстно знамение, т. е. да се прѣкръства. Сипъ ѝ запомнилъ това нейно наставление. И ето когато ги заобиколилъ единъ пѣтъ отъ всичкитъ страни неприятелтъ той издѣхналъ тежко, прѣкръстилъ се и казалъ: „Христѣ Боже, който си надъ всички силенъ! Яви ми въ този часъ силата на Твойтъ кръстъ, азъ ще ти бѣдѣ слуга и ще ти се поклоня заедно съ майка си“. Това, като изрѣкълъ, той прѣминялъ верѣдъ неприятелский станъ, безъ да го повреди нѣкой.

Такава е непобѣдимата и непостижимата сила на кръста и кръстното знамение, но ако е извършено съ вѣра и благоговѣние! Когато чрѣзъ правилното кръстение могатъ да ся извършватъ голѣми чудеса, то толкова повече чрѣзъ него може да се получи отъ Бога удовлетворение на всичкитъ ни до Него молби. Когато туримъ рѣжката си на челото, ний просимъ отъ Бога, да ни освяти умътъ нашитъ мисли; турянието рѣжката на гърдитъ, молимъ Бога, да освяти нашето сѣрдце, за да има добри желанія. Полаганиетс, най-послѣ, рѣжката на рамяната, гдѣто тѣй да рѣчемъ ся сѣрѣдоточаватъ всичкитъ телесни сили на человекъ, ний за тамъ молимъ Бога да освѣти тѣзи тѣлесни сили. Ето колко сж нашитъ молби къмъ Бога, отъ които се нуждаемъ и ги искаме отъ Него чрѣзъ кръстението!

Кормчий.

БЕСѢДА

ЗА

КОЛИВОТО (житото).

— *Свящ.* При поменуването на умрѣлитъ ви донасяте въ църквата коливо, или, попросту, жито. За какво е това? Какъ мислите?

— *Свящ.* За споменъ на умрѣлитъ.

— *Свящ.* А че какъ съ жито се споменаватъ умрѣлитъ?

— *Сел.* Какъ се споменаватъ?! Нима, отче, ти не знаешъ какъ! Псдиръ отпустъ на службата хрвата ѓдхтъ жито и споменаватъ.

— *Свящ.* А душитъ на умрѣлитъ иматъ ли полза отъ това?

— *Сел.* Ето това навѣрно не знаеж, въ все, ми се струва, иматъ полза.

— *Свящ.* Това, което ти каза, не е тъй. Житото ний го варимъ и занасяме въ църквата за паметъ на умрѣлитъ не толкова за полза на тѣхнитъ души, колкото за своя душевна полза, за свое поучение, за изражение на своята вѣра въ възкресението и въ блаженното безсмъртие. — Пшеничнитъ зърна служатъ за символи на възкресението на мъртвитъ тѣла. Зърното, посѣяно на земята, изгнива така, както и тѣлото, заровено въ гроба. Отъ това изгнило зърно напролѣтъ, подъ влиянието на влагата и слънчевата топлина, изниква растение, явява се стѣбълце, израства класъ, а въ класа сѣщо такова зърно, каквото е било посѣяно въ земята и изгнило. По сѣщия начинъ и тѣлото, пагнито въ земята, въ последния день на свѣта, по гласа на Сина Божий, ще възкресне, ще оживѣе и ще се яви отъ земята настояще челоувѣческо тѣло. Като занасяме житото въ църквата, ний съ това изразяваме своята вѣра въ възкресението на мъртвитъ, вѣрата въ това, че всякитъ споменавани отъ насъ умрѣли родители и сродници ще възкреснатъ въ последния день на свѣта. Свареното жито се подслажда съ медъ или захаръ. Това за какво е? Какъ мислите вий?

— *Сел.* Мисля, че това е, за да стане житото по — сладко и по-вкусно. (Слѣдва)

Извѣстия и забѣлѣжки.

Усигурително дружество за безбрачието. Англия, която винаги търси практически нѣща, напоследъкъ е видяла образуването на едно дружество за осигоряване на безбрачието. Това дружество носи названието: *Дружество за усигоряване старитъ дѣвници* и дѣйствува спрямо женидбата, както другитъ дружества за осигоряване на живота.

На четиредесетъ години, членовѣтъ които не сж се оженили получаватъ едно възнаграждение съответствующе на вноса имъ.

Въ противенъ случай, внесениѣ сумми не се повръщатъ и оставатъ за увеличение дружественния капиталъ

* *

Празднувание недѣлнитъ дни въ Нью-Йоркъ. — Въ началото на текущата година въ Нью-йоркската областъ влѣзълъ въ сила углавенъ законъ въ когото ся установявало между другото и строго наказателни мѣрки за лица, които работятъ въ недѣлни дни. Да ся работи въ означенитъ дни е било запрѣтено и въ по-първитъ закони; но на рѣдко е било приспособено. Новий законъ прѣдвиздалъ за нарушителитъ парично наказание (штрафъ) отъ 1 до 10 доллара или затворъ до петъ дена подъ строгъ надзоръ отъ страна на полицията. Исклучение ся дапускало само на тѣзи занятя, които били подъ контрактъ или съ благотворителна цѣль. Всячки други занятя, — общественни удоволствия, фабрични, промишлени и търговски дѣйствия, ся строго запрѣтвали. („Fremdenblatt“).

* *

Вѣстникарско сръдетво за сближавание еврейтъ съ христианиитъ. — Вѣстникъ „Alliance israelite“ е отпечаталъ едно слѣдъ друго вразумителни статии съ които убѣждава еврейтъ да променятъ празнуванието на сѣботата съ недѣлата. Тази мѣрка ся основавала, споредъ думитъ на вѣстника, именно за да можатъ да ся постигнатъ въ едно време двѣ цѣли: първо, сближавание еврейтъ съ христианиитъ, и второ, да привикнатъ да работятъ въ сѣботата, тъй като въ него день по се намира работа и работници, отъ колкото въ недѣлата. Споредъ думитъ на ж. „Kurjer Codzienny“, били испретени въ Варшава двама души агента, които да пропагандиратъ изъ между еврейтъ, да працдуватъ за напредъ недѣлата вмѣсто сѣботата. Тази мѣрка, споредъ свѣдення, била вече сполучена въ много мѣста въ Америка.

* *

Цариградската болница „Св. Никола“ продължава да принася по-голѣма помощъ, както на рускитъ моряци и богомолци, така и на лица отъ друго плѣме и звание.

Отъ отчета ѣ за 1892 година ся вижда, че всички болни излѣкувани възлизали до 233 челоувѣка, отъ тѣхъ руси 85 чел., българи 55, черногорци 53, сѣрби 7, грѣци 22, арменци 8, италианецъ, 1 еврейнъ и 1 турченъ. Всички болни ся ползували съ бесплатна медиц. помощъ и лѣкарства. До одитъ на тази болница ся съсгояли: 1) Отъ паритъ що падали въ Руското Агенство въ Цариградъ отъ паспорти и прѣсѣла — 1311 лири турски и 42 гроша и 2) Събрани пари отъ другитъ Агенства, тоже отъ паспорти — 166 л. т. 9½ гроша. Остатъкъ отъ дохода въ отчета възлизалъ до 578 р. 72 копейки.

КНИЖНИНА

Получихъ се въ редакцията ни слѣдующитъ книги и списания.

„Уставъ на Българското Благотворително Братство“ „Иосифъ I-ий“ въ Цариградъ. Спорѣтъ този уставъ основава се подъ покровителството на Св. Екзархия едно благотворително братство при църквата „Св. Стефанъ“ на финеръ въ паметъ двадѣсетъ и петъ годишничата отъ учреждаването на Българската Екзархия. Цѣльта на това братство е да помага на бѣдни и болни българи и да се грижи за основаването една българска болница въ Цариградъ. *Сръдетвата* на това братство ше се черпатъ отъ редовни вносове отъ почетни, дѣйствителни и спомогателни членове, отъ завѣщания и пожъртувания, отъ дискови и вечеринки съ полезни забавления. Братството ше дѣйствува подъ управлението на единъ свѣтъ изъ всичкитъ еснафи българи, духовенството, учителитъ и чиновницитъ. Почетенъ членъ става всѣкой, който внесе веднажъ 25 лири; дѣйствителенъ членъ — който внася по 3 междедни и спомогателенъ членъ — който внася по 12 гр. годишно. Има и „Златна Книга“ въ която се записватъ „благодѣтели“ съ подарѣкъ повече отъ три лири.

Като прѣдавамъ всичко това благородно дѣло на Св. Екаархия, което се нуждае отъ съчувствие и помощъ, нека всѣки протегне ржката си съ скромната си лепъта и му окаже възможната помощъ. Нека всѣки священникъ се потруди и събере помощъ отъ енориятитѣ си за това съ толкова благородна цѣль Братство г. я испрати направо или чрѣвъ посредственото си Дух. началство.

ЗА СЪВѢДЕНИЕ.

Понже списанието „Церковенъ вѣстникъ“ отъ прѣди четири мѣсеца е излизало въ г. Харманлий и числото на абонатитѣ му въ Пловдивската Епархия бѣше доста малко и, при всичко, че испратихме по нѣколко броя до нѣкой священникъ, малцина отъ тѣхъ сториха добрината си да ни ги поверихтъ, макаръ и съ собственитѣ си адреси само. Отъ градоветѣ Т.-Назарджикъ, Трънъ и Кула ся научаваме, че нѣкой Благородниинъ Священникъ не били благодарни отъ постъжката ни, гдѣто сме имъ испратили по нѣколко броя отъ списанието си, безъ прѣварителното имъ съгласие и, че това сме правили като единъ видъ натрапване, само и само спорѣдъ мнѣнието на нѣкой да спечелимъ за черъ хайверъ, хубави къщи и намъ какви си още квадратни глуности, тѣ, за да си нѣмаме расправий и неприятности, най-учтиво молимъ оскърбенитѣ до които сме испратили 4 и 5 брой, ако не желаятъ да ни станатъ абонати, безъ стѣснение да ни ги повернатъ безъ да правятъ за това нѣкакви равности — за марки, понеже списанието ни се експедира безплатно. Всичкитѣ екземпляри отъ 4 и 5 броеве сж распратени и за нѣколцина отъ новитѣ ни абонати, които издънъ въ день изобилватъ, така щото да не мислятъ святиня нмъ, които не би желали да получаватъ списанието и ни го повернатъ, че ще ни огорчатъ, напротивъ, тѣ ще ни улѣсятъ да не печатаме изово отъ горѣказаннитѣ броеве. Сърдечно благодаримъ на прѣдплатившитѣ ни абонати, че съ това тѣ ни улѣсняватъ да можемъ по-скоро да уредимъ съ корици и картини списанието си и да побързаме съ издаваннето и поднасянето на г. г. абонатитѣ ни първата премийка къмъ Списанието.

* *

Абонирание за списанието, както и за исплащанне абонамента съ арични писма, ржкописи и разни поръчки за същото, се испращатъ до редакцията на Сп. „Церковенъ Вѣстникъ“ въ г. Пловдивъ.

* *

Оказватъ се отъ много мѣста, че нѣкой абонати сж исплатили абонамента си на Г. Г. Несторовъ въ г. Харманлий отъ когото по важни причини отъ много врѣме сме се отказали; затова явявамъ за знание, че за напредъ исплащанията да ставатъ до редактора Священникъ М. Г. Минковъ въ г. Пловдивъ, а колкото за тѣзи, които сж мислятъ, че сж се наплатили, не можемъ да ги считаме за такива до гдѣто се не исплатятъ на насъ; иначе ще се привудимъ да спрежъ списанието имъ.

* *

Тия дни ще излѣзе отъ печатъ кн. „Християнски добродѣтели“ въ която бѣхме распратили покани за записване спомоществатели. Книгата ще се състои

Издание и печатъ: Печатница „СТАРА ПЛАНИНА“

отъ около 6 печатни коли и цѣната ѝ ще бѣде: за абонатитѣ на Сп. „Церковенъ Вѣстникъ“ и за прѣдплатившитѣ се 80 ст., а за не прѣдплатившитѣ — 1 левъ. — На Г. Г. настоятелитѣ се прави отстъпка 15 %. Нека по възможности ни се повърне по-скоро листѣтъ из спомоществателитѣ, да знае редакцията кому да испрати.

* *

Редакцията на Сп. „Церковенъ Вѣстникъ“ извѣстываетъ, че испроводи като свой агентъ г. Дамянъ Геодоровъ, който ще посѣти София и Южна България за събирание нови и стари абонаменти.

Молимъ приятели и позайници да му съдѣйствуватъ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

ПРИНИМАЕТСЯ ПОДПИСКА

на двухнедѣльное иллюстрированное русское издание

XII Г. „ПАСТЫРЬ“ XII Г.

И ГРУЗИНСКОЕ

XIII Г. „МЦКЕМСИ“ XIII Г.

НА 1895 ГОДЪ

Выходятъ 15-го и 30-го число кождаго мѣсеца

Цѣль изданія „Пастыря“ кромъ выполнения своей программы, заключающей въ себѣ сверхъ официалнаго отдѣла, лигратурный отдѣлъ по вопросамъ церковно-общественной жизни и отдѣлъ нравственно-религиозный, — 1) сообщать содержаніе болѣе интересныхъ статей, помѣщенныхъ въ грузинскомъ изд. „МЦКЕМСИ“ русскому духовнству и обществу и 2) знакомить русское духовенство и общество съ Грузією — этимъ отдѣленнымъ краемъ Россіи, равнымъ образомъ знакомить грузинское духовенство и общество посредствомъ грузинскаго изданія „Мцкемси“ съ рускою духовною литературою и жизнью русскаго народа.

Объявленія печатаются и печатныя объявленія принимаются для рассылки по умѣренной цѣнѣ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ :

„Пастырь“ на годъ	—	—	3 р.
— — полгода	—	—	2 р.
„Пастырь“ съ грузинскимъ изданіемъ			
„Мцкемс“ на годъ	—	—	6 р.
на полгода	—	—	4 р.

Для учителей народныхъ и церковно-приходскихъ школъ оба изданія 3 руб.

Редакция журнала „Пастырь“ помѣщается въ *Квирилахъ*, въ собственномъ домѣ редактора.

Подписка принимается какъ въ редакціи такъ и въ канторахъ.

Гг. иногородные благоволятъ адресовать свои трѣбованія такъ: *Въ Квирилу. Въ редакцію газеты и журнала „Мцкемси“ и Пастырь“*

Редакторъ-издатель Прот. Дивидъ Гамбашидзе.

Редактръ: Священникъ *Минъ Г. Минковъ*